

СИЛАБУС
з дисципліни «Страховання»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
242 «Туризм»

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Луценко Олена Анатоліївна к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та аудиту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/gridin-olena-anatoliyivva>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Економічна теорія», «Фінанси», «Статистика», «Макроекономіка».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Страховий захист», «Фінанси підприємств», «Інвестування», «Соціальне страхування».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Структуру та зміст курсу побудовано на основі теоретичних засад і узагальнення реальної практики галузі страхування.

Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має оволодіти теорією і практикою страхування з деталізацією основних галузей.

По завершенні вивчення курсу здобувач вищої освіти має зрозуміти, що страхування надає можливість ефективно використовувати сферу фінансових відносин як механізм подолання ризиків у практичній діяльності і саме через це спеціаліст має зробити правильний вибір ділового партнера, забезпечити підвищення фінансової стійкості власного бізнесу, самостійно розробити програми зниження ризиків, що виникають у процесі здійснення підприємницької діяльності.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти

знати:

- категоріальний та понятійний апарат у страховій науці;
- економічну природу страхування, його функції, принципи, місце і роль у сучасних умовах розвитку економіки;
- етапи управління ризиком;
- сутність ризику та його класифікації;
- особливості розвитку страхування;
- методологічні аспекти основи оцінки ризику та визначення страхової премії;
- особливості складових страхової премії та структуру страхового тарифу;
- організаційну структуру страхового ринку та його функції;
- особливості діяльності страхових компаній;
- склад і джерела доходів і видатків страховика
- сучасний стан страхового ринку України;
- структуру та тенденції розвитку вітчизняного страхового ринку;
- особливості державного регулювання страхової діяльності в Україні.

вміти:

- використовувати набуті теоретичні знання при страхуванні від різних ризиків, що загрожують підприємству та його працівникам;
- визначати розмір збитку і страхове відшкодування;
- вести фінансово – господарську діяльність страхової організації;
- проводити оцінку фінансового стану страхової компанії;
- організовувати та планувати фінансову стратегію страхової компанії;
- самостійно виконувати страхування фізичних та юридичних осіб;
- розв'язувати страхові задачі та складати договори страхування;
- приймати управлінські рішення щодо уникнення ризиків за допомогою укладання відповідних договорів.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою вивчення дисципліни Страхування є надання студентам системних знань щодо наукових основ страхування, його методу та методології, послідовне формування у студентів знання основних положень теорії і практики страхування в Україні.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є надання здобувачам вищої освіти:

- усвідомлення необхідності і сутності страхування;
- засвоєння методів організації та функціонування страхового ринку в Україні;
- вивчення умов надання страхових послуг з основних видів особистого, майнового страхування і страхування відповідальності.
- з'ясування сутності та значення надання страхових послуг для страхування ризиків підприємств та фізичних осіб;
- ознайомлення з джерелами та особливостями надання страхових послуг підприємствам різних галузей, сфер діяльності та форм власності;
- ознайомлення із законодавчою базою, що забезпечує страхову діяльність підприємств;
- вивчення порядку та методів проведення страхування і перестраховання.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців здатності: трансформувати знання теоретичних основ страхової справи, застосовувати закони та навички фінансово-економічної роботи як механізму зниження ризиків у практичній діяльності; аналізувати сучасний стан страхування в Україні і показники його світового розвитку; обчислювати показники ринкової концентрації страхового ринку; визначати тенденції розвитку вітчизняного страхового ринку; формувати цілісне бачення організаційної структури страхового ринку; укладати договори страхування з деталізацією галузей страхування; узагальнювати тенденції і закономірності розвитку вітчизняного та світового страхових ринків; використовувати знання зі страхування для вирішення професійних завдань.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення страхування у туристичному законодавстві, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів, знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії страхування у туризмі, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук, знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт на ринку страхових послуг, укладати договори страхування і перестраховання залежно від галузей страхування, організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки, розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська,

соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна) у страхуванні, володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності, застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг, встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей, оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності, професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

Структура курсу

Змістовий модуль 1 «Теорія страхування. Страховий ринок».

Лекції:

Тема 1. Економічна сутність страхування і його роль в ринковій економіці

Тема 2. Ризики, їх класифікація, ризик-менеджмент.

Тема 3. Страховий ринок.

Тема 4. Організація страхової діяльності.

Тема 5. Актуарні розрахунки.

Практичні заняття:

Тема 1. Економічна сутність страхування і його роль в ринковій економіці

Тема 2. Ризики, їх класифікація, ризик-менеджмент.

Тема 3. Страховий ринок.

Тема 4. Організація страхової діяльності.

Тема 5. Актуарні розрахунки.

Змістовий модуль 2. «Галузі страхування. фінансово-економічна діяльність страхових компаній».

Лекції:

Тема 1. Соціальне та особисте страхування.

Тема 2. Майнове страхування..

Тема 3. Страхування відповідальності.

Тема 4. Перестраховання і співстраховання.

Тема 5. Доходи, витрати і прибуток страховика.

Тема 6. Фінансова надійність страхової компанії.

Практичні заняття

Тема 1. Соціальне та особисте страхування.

Тема 2. Майнове страхування..

Тема 3. Страхування відповідальності.

Тема 4. Перестраховання і співстраховання.

Тема 5. Доходи, витрати і прибуток страховика.

Тема 6. Фінансова надійність страхової компанії.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 50 % семестрової оцінки; модуль 2 – 50 % семестрової оцінки; залік – 100.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>